

ALEKSANDER
SEDERBERJ

DRUGI SIN

Preveo sa švedskog
Nikola Perišić

■ Laguna ■

Naslov originala

Alexander Söderberg

DEN ANDRE SONEN

Copyright © Alexander Söderberg, 2014

Published by agreement with Salomonsson Agency.

Translation copyright © 2015 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

DRUGI SIN

Prolog

Vozilo se kretalo brzo. Snažno se zanosilo i svaki čas ubrzavalo i kočilo. Ništa nije uspevala da čuje jasno. Sve je bilo prigušeno, kao pod vodom. Plava, oštra i hladna svetlost kovitlala se kroz prostor u kome se nalazila, a sirena hitne pomoći koja je zavijala kroz mračnu noć zvučala je mutno i udaljeno.

Sofi je ležala privezana za ležaj i osećala svaki drhtaj ambulantnog vozila.

Videla je Jensa, to joj je ulivalo sigurnost. Probio se do nje, nadvio nad njom, pokušao da je umiri. Ali nije mu verovala. Jer mu je čitavo lice iskazivalo nešto suprotno od toga, tugu i uznemirenost...

Prošaputala je ime onoga ko je pokušao da je ubije, dva-put ga je ponovila Jensu.

Vrteo je nož u njoj. Prvo ga je zario što je dublje mogao, pa ga onda vrteo, gurao napred-nazad, trudeći se da nanese što je moguće veće povrede, da bi je ubio.

Ponovo je rekla njegovo ime Jensu. On je pokušao da je umiri.

Kraj nje je sedeo i bolničar. Brzo i intenzivno je radio na nečemu.

Sada je pogledala i samu sebe, uspevši da sasvim malo podigne glavu. Krv je prekrivala žuto ćebe u koje je bila umotana.

Osećala je kako je hladnoća probada, kako je obuzima mučnina pogoršana strašnom telesnom slabošću koja je kretala negde iz grla. Onda je usledila vrtoglavica, učinilo joj se da visi glavom nadole, lišena težine, u nekom drugačijem stanju, da samo što nije pala preko neke ivice, preko granice, i izgubila sve. Sofi nije imala snage da ostane tu gde je. Hladnoća je postala oštija, razdirala joj je čitav organizam, počela je da se trese, drhtaji su joj prolazili čitavim telom, snažni i neobuzdani. Bolničar se našao nad njom i zadržao joj telo na ležaju sopstvenom težinom, pokušavajući da je umiri. Zagledala mu se u oči i videla strah u njima. Tada je shvatila šta se događa. Sofi je čula samu sebe kako ponavlja više puta: *Ne. Ne, ne treba da bude ovako. Ne, dragi Bože, nisam spremna za ovo...* Išla je pravo u smrt.

PRVI DEO

1

(Bijaric)

Bio je relativno visok i lepo građen, s onim naročitim izgledom čoveka koji mnogo vremena provodi na otvorenom. Kožu mu je prekrivala mešavina bora i brazdâ uz više nego dovoljno sunca u očima, zdravlja i neusiljene veselosti.

Radni dan je bio završen, i Eduardo Garsija se s pramca broda uputio prema krmi. Tamo se popeo u otvoreni čamac koji se ljuljuškao privezan uz brod, obukao vetrovku i prsluk za spasavanje. Bio je januar. Dnevna temperatura se kretala oko desetog podeljka, ali je hladnoća samog mora bila oštra i neumoljiva.

Odvojio se od broda i velikom brzinom se preko zatalasanih bregova uputio ka kopnu i Bijaricu.

Eduardo Garsija je vodio miran život. Život kakav je sam izabrao.

Ali u stvari se zvao Eduardo Gusman, a već je čitavu večnost živeo pod lažnim imenom. Španiju i Marbelju je napustio u kasnim tinejdžerskim godinama s devojkom Anhelom. Otišli su u Francusku i Bijaric, da surfuju. Pronašli su mesto za sebe i skrasili se. Novi život, novo ime, nova zemlja.

Sada, stotinak godina kasnije, imaju dva sina i svako svoj posao. On je pomorski biolog, a ona advokatska pripravnica u jednoj manjoj kancelariji u gradu. Jedinu promenu u ovoj porodičnoj situaciji predstavljao je Hasani, gorostasni Egipćanin koji im je pokucao na vrata godinu i po dana pre toga. Hasanija je tamo poslao Eduardov otac Adalberto Gusman. U Stokholmu su se stvari zakuvale. Eduardovog brata Ektora Gusmana je neka suparnička banda udarila kolima.

Dok se približavao kopnu, Eduardo je posmatrao svoje sinove na molu, a uz njih je stajao i Hasani. Predstavljali su komičan prizor. Krupni Egipćanin, uvek u sakou, zajedno s dva vesela dečaćića sa školskim torbama na leđima.

Eduardo podiže ruku i mahnu im. Dečaci mu oduševljeno odmahnuše. Hasani je učinio isto to, ali suzdržanije, kao da razume da Eduardovo mahanje nije namenjeno njemu. Ali s druge strane nije želeo da ispadne neučtiv. Takav je Hasani.

Eduardo je sa sinovima krenuo uzbrdo kroz grad iz pristaništa za mala plovila; hodali su držeći se za ruke, ulicama koje su ih dovele do četvrti nešto udaljenije od turističkog šetališta. Ovako je bilo svakog dana, sve se ponavljalo. Viđao je decu posle škole, zatim bi otišli da nešto pojedju i popiju, pre nego što odu u kupovinu, pa kući da spremaju večeru. Nekoliko koraka iza njih uvek je išao Hasani, sav zadihan.

Dečaci su predložili *Lord Nelson*. Akvarijum sa živim ribicama i jastozima delovao je primamljivo. Eduardo je odbio jer je želeo da sedi napolju, uprkos godišnjem dobu i prohladnom vremenu. Mesto se nalazilo na omanjem trgu; često je išao tamo. Ljudi su šetali na sve strane, a Eduardo i dečaci su seli za jedan od krajnjih stolova. Hasani je seo dva stola od njih.

Kada je Eduardo mahnuo konobaru i pokazao mu da želi uobičajeno, dva soka od pomorandže i kafu, pozvonio mu je telefon u džepu pantalona.

„Si?“

Na vezi je bila Anhela; rekla mu je da će doći kasnije, a da je procenitelj na putu ka njihovoj kući, pa će Eduardo morati da mu otvori.

Razgovarali su o preseljenju u nešto prostranije. Sada će proceniti vrednost svoje kuće i razmotriti mogućnosti. Eduardo je želeo tu procenu. Ali je želeo i da malo posedi u bašti kafea.

„Okej“, rekao je i prekinuo vezu. Mahnuo je Hasaniju kako bi mu privukao pažnju.

„Idi kući sa dečacima, pusti unutra procenitelja, ja ću doći kasnije.“

Dečaci se pobuniše, ali ih Eduardo nije slušao. Želeo je da budu tamo gde je i Hasani, i to uvek, već se navikao na to. Jer čak i ako im ne preti ništa vidljivo, Hasani je predstavljao dodatno osiguranje.

Dečaci su napustili lokal sa Hasanijem i nestali na drugoj strani trga. Eduardo je gledao za njima; osmehnuo se videvši njihovo držanje, koje je više nego jasno svedočilo o tome da smatraju kako im je učinjena nepravda. Osmeh mu je postao još širi kada su iznenada zaboravili na nepravdu i umesto toga počeli da se jure.

Kafa i sokovi su stigli na poslužavniku. Konobar je pogledao za decom.

„Da vratim sokove?“

Eduardo je odmahnuo glavom.

„Poneću ih kući, ako je to u redu?“, rekao je i pokazao na novine koje je konobar doneo smotane ispod miške. „A u međuvremenu bih rado pozajmio to od vas.“

Eduardo je ispijao kafu i preletao očima glavne vesti, ubrzo zaključivši da su mu nezanimljive, pa je potražio sportske strane pri kraju i pogledao novosti iz fudbala.

Približavao mu se bicikl. Bio je to višebrzinac s karakterističnim zvukom kuckanja iz glavčine točka. Eduardo je podigao glavu s novina. Biciklista se zaustavio blizu njega, uz spoljni red stolova koji su bili okrenuti prema trgu. Čovek koji je sišao s bicikla bio je onizak i nosio ranac na leđima. Seo je za prazan sto pored Eduarda i klimnuo mu glavom kada su im se pogledi susreli. Čovek je bio bled, kratko ošišan... bilo je nečeg u njegovim očima...

Eduardo mu je uzvratio osmehom i nastavio da čita novine. Pronašao je tabele liga u raznim zemljama, čitao i uživao se zbog *Malaginih* slabih igara. Inače nije želeo da ga nateraju da prati *Barsu* ili *Real*: za njega je važna bila samo *Malaga* i niko drugi.

Trgom je dunuo vetar, pa je pažljivo pridržao gornji deo listova novina i povio ih ka sebi, tako da su samo tiho treperili. I usred toga je začuo kuckanje bicikla koji je sada napuštao kafe. Eduardo je podigao glavu i pratio biciklistu pogledom, pa se ponovo vratio novinama.

A onda mu se u svest probio prizor iz sećanja, slika bicikliste. Prizor mu je govorio da nešto nije u redu, da nešto nedostaje. Eduardo ponovo podiže glavu: biciklista je već iščezao. Pogledao je sto za kojim je čovek maločas sedeo. Šta je video? Da li je čovek delovao sitnije kada je odlazio, je li nešto nedostajalo? Da li je nešto zaboravio? Jaknu? Ne, nešto drugo. Eduardo je pretraživao po sećanju... Ranac

Sagnuo se. Da, ranac je stajao tamo ispod stolice. Bio je crn i nije se pomerao, što je inače sasvim uobičajeno za rance. Ali ovaj je izgleda bio živ. Eduardo kao da je ugledao

nešto što se ne može videti, neki život u dubini od kog će se ranac uskoro pokrenuti.

To je i učinio.

Brzina osećanja je možda veća i od brzine svetlosti. Zato je Eduardo imao vremena da na jednu nanosekundu oseti zahvalnost. Kratku, ali toplu i snažnu zahvalnost zbog toga što je božja ruka uklonila njegova dva sina iz ove zlokobne situacije koja ga je upravo tog trenutka spopadala i raspršivala čitavu njegovu egzistenciju na komadiće.

Toplota silovite i intenzivne eksplozije pretvorila je u paru sve u svojoj blizini, kafu, sokove. Ali i njegovu pljuvačku, suze, znoj, krv, vodu u telu.

Sve što je dotad činilo Eduarda Gusmana sada je iščezlo u beskrajnom ništavilu.

2

(Stokholm)

Duge ledenice su visile sa oluka. Hladnoća na sve strane, ali sa sasvim malo snega. Zima je ove godine neodlučna.

Sofi se šetala, a Albert se vozio kraj nje u kolicima, polako okrećući točkove rukama, i prilagođavao svoju brzinu njenoj.

Retko su razgovarali ovako rano ujutru. Ponekad bi mu rukom dodirnula rame. Kada ga pogleda krajičkom oka, mogao bi biti i mali dečak. Ali nije. Uskoro će mu biti sedamnaest godina. Bio je tinejdžer koji je pazio na svoju spoljašnjost, bavio se sportom i radio sve što je mogao kako bi vodio koliko je god moguće normalan život s povredom kičmene moždine.

Ali život je, naravno, bio drugačiji otkako ga je pola godine ranije udario auto: prijatelja je bilo manje, ali je Ana ostala. Sofi je videla ljubav među njima; bila je stvarna. Bilo je toliko da je ponešto preostajalo i za nju. Ali bilo je i nečeg drugog. Tuge s kojom nije mogao da se izbori, kao ni ona, i o kojoj nisu mogli da razgovaraju.

Zagrlili su se pred ulazom u stanicu metroa kod Tehničkog univerziteta.

„Cmok, dušo, vidimo se kasnije kod kuće.“

Uzvratio joj je tinejdžerskim osmehom i odvezao se ka liftu koji će ga spustiti do perona.

Sada je već veliki. Ona to nije želela. Želela je da zauvek ostane dete, jer tada bi ona mogla da bude mama i nikada ne ostane sama. Osećaj je istovremeno bio tužan i patetičan.

Sofi je sačekala dok nije bila sasvim sigurna da je Albertov voz otišao. Onda je sišla pokretnim stepenicama i uhvatila sledeći.

Metro je jurio podzemljem. Sofi je zurila napolje u ništavilo.

Običan život sada je bio daleko od nje.

Ali ponekad bi primorala sebe da zakorači u tu sferu. U sve ono što pripada *običnom*. Kao da time sebi pribavlja alibi. Samo privremeno, najčešće na nekoj večeri, kada se obični ljudi napiju, kada obični ljudi postanu prisniji i traže uobičajenu ili neuobičajenu pažnju, možda potvrdu, ili možda samo ljubav. Nikada to nije uspevala tačno da utvrdi.

Niko nije dovodio u pitanje njen način života. Svi *obični* su se odnosili prema njoj s mešavinom uviđavnosti i prenaglašenog poštovanja, uvek na distanci. Bila je Sofi, udovica sa sinom u invalidskim kolicima, i taj epitet joj je postao zaštita. A tako je i želela da bude, kako bi mogla da zaštititi Alberta i samu sebe. Bila je izolovana, bez bliskih veza, samo obezličena ljuštura ličnosti, a sve to da niko ne bi počeo da se čudi i postavlja pitanja.

Kod Trga Estermalmstorj je sišla, malo prošetala ulicama oko Trga Stureplan i uverila se da je niko ne prati. Onda je zakoračila na ulicu i mahnula taksiju.

Sofi je sela na zadnje sedište i dala taksisti adresu u centru grada.

Kada su se približili kružnom toku na Sergelovom trgu, nagnula se ka njemu.

„Izvinite, predomisli sam se. Možete li da vozite dva kruga oko kružnog toka, pa zatim izađete na Sveavegen i nastavite ka četvrti Freskati?“

Sofi se okrenula i pogledala kroz zadnje staklo. To samo po sebi nije bilo dovoljno, već je predstavljalo samo jednu od hiljade sitnih bezbednosnih pojedinosti koje ju je Lešek naterao da nauči. *Nikada ne potcenjuj*, govorio joj je, iznova i iznova.

Nijedan automobil nije išao za njima čitav krug; nije to ni očekivala.

Sofi je ponovo sela kako treba. Napolju je videla saobraćaj, ljude, automobile i svoj nejasan odraz u staklu. Uspela je da uoči neki osoran izraz na svom licu. Kao da namerava da odgovori na neku uvredu. Ali nije bilo tako. Osoran izraz bio je fizički proizvod toga što je neprestano u sebi nosila strah, bojazan i gnev, sve u isto vreme.

Taksi se zaustavio u četvrti Kreftriket pored lepih starih zgrada od cigle – neke su predstavljale deo univerziteta koji se nalazio s druge strane auto-puta.

Platila je vozaču u gotovini i ušla u trospratnicu u kojoj se nalazilo nekoliko manjih firmi. Kamenim stepenicama se popela na sprat i otvorila neka nepoznata vrata, prošla kroz hodnik, primetivši prazne i neuređene kabinete sa obe strane, kao i jednu manju zastakljenu konferencijsku salu, a stigla je da primeti i da je neko vršio matematičke proračune crnim flomasterom na beloju tabli. Delovalo je zamršeno, pa je jednostavno zaključila da je izvan njene moći poimanja.

Sofi je na kraju hodnika otvorila vrata i zakoračila unutra.
„Izvinjavam se što kasnim.“

Ernst Lundval nije ništa odgovorio; sedeo je i usredsređeno prelistavao hrpu papira. Nešto dalje je sedeo Lešek, na izdvojenoj stolici.

„Zdravo, Lešek“, rekla je.

Ni on joj nije otpozdravio. Nije u pitanju bila neučtivost, on se jednostavno nije pozdravljao.

Sela je kraj mesta na kom je na stolu ležao mobilni telefon.

Sofi je pogledala muškarce: Ernsta, Ektorovog pravnog i finansijskog čudotvorca sa gotovo neshvatljivo tačnim uvidom u organizaciju. Bio je inteligentan i težak čovek sa izraženim odsustvom zanimanja za druge. I Lešeka Šmjalija, koji je mnogo godina bio telohranitelj Ektorovog oca Adalberta Gusmana. Sada je pripao njoj, kao neka nejasna mešavina zaštitnika, stražara i nadzornika.

Osvrnula se po prostoriji. Veliki, visoki prozori gledali su na zaliv Brunsviken. Nameštaj je bio starinski i lep, i odavao je utisak ujednačenog stila i kvaliteta. Nikada ranije nije bila ovde, i nikada više neće ovamo doći. Takvi su bili sastanci koji su se odigrali jednog dana u toku svake nedelje. Uvek na novom mestu, za koje bi saznala nekoliko sati unapred.

Telefon na stolu pred njom je zavibrirao. Sačekala je nekoliko sekundi pre nego što ga je podigla i javila se.

„Da?“

„*Ko je sve u prostoriji?*“ Aronov glas.

„Lešek i Ernst.“

„*Da li je zvučnik uključen?*“

Uključila je zvučnik na mobilnom telefonu i spustila ga na sto. Malo je šuštao, možda zbog toga što je domet bio loš u planinama južne Španije, gde se Aron sada nalazio.

Zakrčalo je, a onda se ponovo začuo Aronov glas.

„*Ektorov brat Eduardo juče je ubijen u Bijaricu.*“

U sobi se smračilo.

Ektorov brat... Nikada ga nije upoznala... Onaj Eduardo, pomorski biolog iz Bijarica, oženjen Anhelom, s kojom ima dva sina.

„Šta se dogodilo?“, upita Lešek.

„*Bomba u kafeu.*“

„Da li je bila namenjena njemu?“, pitala je Sofi.

„*Pretpostavljamo da jeste.*“

Pogledala je Ernsta i Lešeka. Ernst nije reagovao, samo je sedeo sa istim onim bezizražajnim licem kao i uvek. Lešek je, s druge strane, izgledao tužno; oslanjao se laktovima na kolena i gledao u pod, kao da je iznenada ostao bez vazduha. Znala je da je od njih troje on najbolje poznavao Eduarda, mada i on sasvim malo. On je po Adalbertovom naređenju prošle godine poslao Hasanija u Bijaric da štiti Eduarda i njegovu porodicu, pošto su Ektora Hankeovi udarili kolima na pešačkom prelazu u Stokholmu. To kao da je predstavljalo startni hitac za sve što je usledilo potom, kada su Ektora smestili u bolnicu u Danderidu gde je Sofi radila, i gde će se prvi put sresti.

Sofi podiže glavu.

„A deca? Njegova supruga Anhela?“, upitala je.

„*Zaštićeni su. Hasani ih je premestio.*“

„Treba osigurati i Ines i njenu porodicu.“

Ines, Ektorova sestra, takođe se distancirala od bratovljevih poslova. Stanovala je u Madridu, bila je udata i majka dvoje dece, dečaka i devojčice.

„*Za to ću se ja pobrinuti*“, odgovorio je Aron iz zvučnika. Sofi je trljala šake.

„Ko je to učinio?“, upita Sofi.

Iz zvučnika se čulo šuštanje; Aron nije ništa odgovorio.

„Da li je mogla biti u pitanju nesreća, greška?“

„Ne.“

„Ali živio je s lažnim identitetom, kao i cela njegova porodica?“, dodala je.

„*Da, tako je*“, odvrati Aron bez daljih objašnjenja.

„Zbog čega baš sada? I zbog čega baš Eduardo?“

„*Ti reci meni...*“, odvratio je Aron. Onda je nastavio jasnijim glasom:

„*Ernste?*“

„Da?“, odvrati ovaj i dalje usredsređen na papire.

„*Sad preskoči sve što nije hitno. Šta je kritično?*“

Ernst namesti naočare na nos.

„Don Ignasio ponovo navaljuje, želi da proširi posao, uporan je, pita za Ektora, želi da razgovara s njim lično.“

Sofi ih je slušala. Ignasio Ramirez, ili don Ignasio, kako je bio poznat u narodu. Vođa dilera droge iz Valje del Kauke u Kolumbiji. Stari poslovni partner Adalberta Gusmana, Ektorovog oca. Najkrupnija riba s kojom su ikada poslovali, klasa za sebe.

„*Šta si mu odgovorio?*“, upita Aron.

„Isto kao i uvek“, odvrati Ernst, „da je dogovor ovakav iz bezbednosnih razloga.“

„*Da li ti je poverovao?*“

„Ne, i mislim da smo ovo razvukli do krajnje granice.“

„*Još nešto?*“, upita Aron.

Ernst je promenio papir i počeo o drugim poslovima. Govorio je o industriji falsifikata, gde su uložili veliki novac u kopije namirnica, robnih marki i lekova, kao i o ljudima s berze koje su pritisli za informacije. Zatim o krijumčarenju droge i oružja, hladnom ratu između njihove grupe i drugih frakcija, pitanju osiguravanja sopstvenih prihoda i ometanja drugih da ostvare isto. O pribavljanju određenih udela na tržištu, bogaćenju svim sredstvima. Ubistvima, ucenama. O snažnim i nemilosrdnim napadima na one koji pokušavaju

da im preotmu posao. Onda o tome kako ne treba da se pitaju da li je nešto ispravno ili pogrešno, već da samo voze dalje, bez sigurnosnog pojasa. Samo tako će uspeti da stignu tamo gde su naumili.

Sofi je utonula u misli.

Bavila se ovim već pola godine, radila sve što bi je zamolili, što bi joj Aron rekao da uradi. Putovala je okolo i susretala se sa Ektorovim poslovnim partnerima, svim onim kriminalcima, manipulatorima i nepouzdanim ljudima koje je prezirala. Većina su bili odrasli muškarci sa intelektom deteta, koje je bilo teško pročitati, a delovali su vođeni nagonima i bili opasni po život. Glavna svrha njenih putovanja i sastanaka sastojala se u tome da ih umiruje i garantuje da je Ektor dobro i da upravlja svime iz svog skrovišta. Ali to je bila laž. Stvari nisu stajale dobro, a Ektor nije upravljao iz svog skrovišta. Nalazio se u komi, dubokoj komi, otkako je sa Sofi napadnut na putu od aerodroma u Malagi do kuće Ektorovog oca u Marbelji, pre godinu i po dana.

Aron je, između ostalog, upravljao organizacijom. Baš kao i Ernst, Lešek i ona, u blaženoj zbrci. Činili su sve da održe na površini brod koji tone. Njena uloga da bude njihovo lice okrenuto spoljnom svetu pre svega je bila uslovljena time što niko drugi nije to mogao da bude. Aron i Lešek su bili veoma inteligentni. Ali i ljudi od akcije koji su se služili nasiljem. Ernst je bio čovek logičnog uma, ali bogalj u socijalnom smislu, nesposoban da opšti s ljudima. I tako je Sofi bila prinuđena da se bavi time, i radila je to dobro.

Ali mrzela je svoju situaciju. Plašila se kada je uveče išla na spavanje, plašila se kada se probudi. Nije želela da bude deo toga, želela je slobodu. Ali nije imala izbora. Ektor ju je povezao sa organizacijom i pre nego što je upucan. Sada

je predstavljala pretnju po njih, znala je previše. Zato ju je Aron postavio tu gde je sada. Sve dok radi s njima, i ona je umešana i deo svega, i ona je *saučesnik*. A samim tim je i podložna kontroli i manje opasna. Jer sve je zavisilo od Ektora. On je odlučivao o njenoj sudbini, iako je ležao u komi, nedostupan. Ektoru je bilo stalo do nje, i Aron je to znao. Da nije bilo te veze između Sofi i Ektora, Aron bi je odavno odvezao u šumu i ustrelio, u to je bila uverena.

Sofi nije mogla nikuda da mrdne, i tako će biti sve dok se Ektor ne probudi. Ako se uopšte ikada probudi...

A ako umre? Pa, onda će veoma verovatno isto to sledovati i njoj.

Paradoksalno, nedostajao joj je Ektor. Pitala se kako izgleda njegova koma. Da li je u stanju da razmišlja? Da sanja? Ako jeste, onda i ona njemu nedostaje, znala je to. Osećala je ljubav Ektora Gusmana. Bezuslovnu. On ju je uzvisio, nešto je probudio u njoj. Ali ona nije bila u stanju da mu tu ljubav uzvрати. On je imao previše različitih lica. A ona ne bi mogla da ih sve voli. Sada mu je i brat mrtav. Ektor to ne zna. Nestala je čitava njegova porodica, izuzev sestre u Madridu.

Negde je čula svoje ime. Vreme i prostor su se vratili, i Aronov glas je krčao iz nekog zvučnika.

„...Sofi? Uzmi telefon.“

Podigla je telefon sa stola, isključila zvučnik i stavila aparat na uvo.

„Da?“

„Želim da zakažeš sastanak sa don Ignasiom.“

„A zašto?“

„Da ih umiriš. Ispričaj im kakvo je stanje, ali nemoj baš sve da kažeš.“

Zvučao je suzdržano, ali napeto.

„Moramo da ih zadržimo na svojoj strani, ali ne možemo da proširimo posao, bar zasad. Zamoli ih da pokažu strpljenje. Ako moraš, povećaj iznos koji plaćamo.“

„Sve im je to Ernst rekao već više puta.“

„Reci im ponovo.“

„Time neću ništa postići.“ Njene reči su odjeknule prostorom.

„Potrebno nam je vreme“, rekao je Aron. *„Potrebno nam je da bismo stigli da ispitamo šta nam se događa sada, pa zato pokušaj da ih umiriš. Važno nam je da ih privolimo da ostanu na našoj strani.“*

„A ko nam sve ovo radi, Arone?“

„Pa odgovor se valjda sam nameće?“

Osetila je nagoveštaj očajanja u njegovom glasu. Imao je pune ruke posla, i kontrolisao previše stvari.

Ralf Hanke...

„Da li ja i Albert treba da se preselimo?“

„Ne, mislim da nema potrebe...“

„Gde da se nađem s njima?“

„Moraš da odeš kod njih, zamoli Ernsta da dogovori sastanak.“

„U Kolumbiji?“

„Tamo im je kuća.“

3

(Stokholm)

Telo je ležalo ničice na parketu, s nožem zarivenim između lopatica, a pokrivač s kreveta se nalazio kraj čoveka, na podu. Bio je nag, ili skoro nag, napustio je ovaj svet isto onako kao što je na njega i došao, izuzev belih sportskih čarapa na nogama.

Inspektorka Kriminalističke policije Antonija Miler razmišljala je o onom što vidi. Skoro da nema krvi na mestu gde je nož ušao. A šta je s njegovim položajem? Čučnula je i posmatrala leš iz različitih uglova. Da li je uboden u krevetu dok je spavao? Možda se probudio i pao na pod pre nego što je naposljetku umro. Ili je možda uboden na podu...

Zaslepio ju je blic foto-aparata, pa zatim još nekoliko njih jedan za drugim. Činilo se da tehničar nikada neće prestati s dokumentovanjem. Antonija je ustala i pogledom lutala po sobi. Slika, Elvis kao barmen, a Din, Hamfri i Merilin sede za šankom. Na drugom zidu, iznad komode, uraljen poster iza prljavog pleksiglasa, košarkaški tim s mnoštvom zvezdica i pruga i odštampanim autogramima – *Harlemski globtroteri* 1979.

Zatim polica za knjige od borovine s nekoliko starih filmova s Prljavim Harijem i Čarlsom Bronsonom, kao i hrpa pornića s transvestitima.

Antonija je čitala iz svoje male beležnice savijene od držanja u zadnjem džepu. Pokojnik nema ime. Vlasnik stana je žena koja izgleda poseduje još dvanaest jazbina u gradu i predgrađima. Verovatno samo služi kao paravan.

„Gotov sam“, rekao je tehničar i napustio sobu.

„Hvala“, promrmljala je.

Iza nje su se začuli neki drugi koraci. Okrenula se.

Tamo je stajao njen šef Tomi Janson i zurio u leš. Sa sobom je u prostoriju uneo i nevreme, ili joj se bar tako činilo, u obliku hladnoće i otopljenog snega na ramenima njegove crne kožne jakne. Doneo je i nešto drugo – svoj besuzrokovan stresom koji ga je uvek pratio.

Tomi je pokazao palcem iza sebe i ljutito prošaputao:

„Dođavola, ovo je jednosmerna ulica. Došao sam iz pogrešnog pravca, pa sam morao da se parkiram i prepešačim dva bloka!“

Izgovorio je to kao da je cela svrha jednosmernog saobraćaja u ulici to da se njemu napakosti. Tomi je piljio u Antoniju, možda očekujući odgovor, slaganje ili barem neku vrstu podrške. Ali od nje nije stiglo ništa slično.

„Šta radiš ovde, Tomi?“, upitala je umesto toga.

Pitanje je imalo smisla. U poslednje vreme je retko dolazio na mesta zločina.

„Čuo sam na radiju, a zatekao sam se u blizini“, promumlao je odgovor, pa pokazao na leš.

„Možeš li ti da se pozabaviš ovim, Antonija?“

„Pa ovde sam, zar ne?“

„Mislim, od početka do kraja“, odvrati Tomi.

„Da?“

„Žalila si se da dobijaš previše posla“, dodao je.
„Ne, nisam“, odgovorila je.

Antonija i Tomi su istovremeno izašli iz stana. Stara mehanika lifta je škripala dok se s mukom spuštao do prizemlja.

Antonija Miler i Tomi Janson u tesnom prostoru. Nisu bili na istoj talasnoj dužini. Nisu imali mnogo tema za razgovor nasamo u škripavom liftu. Srećom, bilo joj je poznato da njegova žena umire od ALS-a.*

„Kako je Monika?“

Tomi je gledao u pod, a zatim podigao glavu i odmerio je kao da traži neki motiv iza tog pitanja.

„Nema promena.“

Odgovor je bio tako kratak i ućtiv da je osetila grižu savesti.

Spustili su se do prizemlja. Tomi je sklonio unutrašnju rešetku lifta u stranu. Ispustila je zvuk koji rešetke obično proizvode. Tomi je izašao pre nje. Pošto je šef, tu ne važi pravilo da dame imaju prednost.

Kada su izašli na Sofijagatan, sneg se već pretvorio u grad.

„Možda se vidimo večeras“, rekla je.

„Možda“, muklo je promrmljao, opsovaao vreme i skrenuo nadesno.

Gledala je za njim, pa zatim u tamno, hladno nebo koje je otvorilo svoje slavine i sipalo ledene kuglice na njih. Antonija je skupila snagu i zakoračila u nevreme, požurila do auta i uskočila na prednje sedišta. Grad se pojačao i silovito je lupao po limenom krovu automobila. Neko vreme je samo sedela unutra pre nego što je okrenula ključ i upalila motor. Ventilator je svom snagom radio ne bi li uklonio izmaglicu sa unutrašnje strane stakla. Krenula je, prošavši pored

* Amiotrofična lateralna skleroza. (Prim. prev.)

Tomija koji je žustro koračao trotoarom duž fasada zgrada s rukama duboko u džepovima jakne, dok mu je držanje tela svedočilo o tome koliko pati.

Antoniji nije padalo na pamet da mu ponudi da ga odbaci do njegovog auta.

* * *

Njegovo ime se izgovaralo kao engleska mera za dužinu, ili kao ime američkog trubača. Ali njegovi roditelji nisu bili engleskog porekla niti naročiti ljubitelji džeza. Čitava porodica Ingmašon već se generacijama bavila diplomatijom. I svi su imali ne-švedska imena kao što su Džon, Ketrin, Sendi, Ted, Sem, Moli. Majlsov mlađi brat zvao se Ijan, a decu je nazvao Sali i Džek. Kroz čitavu porodicu se provlačio opšti skandinavski kompleks Kenedijevih oličen u uspesima, belom letnjikovcu, jedrilicama, ambicioznim razdeljcima, istaknutim dostignućima i fantastičnoj sposobnosti da okruženju ne pokažu ni trunčicu svoje privatnosti. Umesto toga su se brinuli za održavanje spoljašnjeg privida, čiju su konstrukciju podupirali razgovori na koktelima i druge banalne baljezgarije.

Majls je nekada takođe bio diplomata. Ali u toj sredini je bio izgubljen od samog početka. Nije nimalo shvatao kolektivna pravila opštenja u koja su svi ostali, izgleda, bili sasvim upućeni.

Karijera mu se kretala smerom obrnutim od uobičajenog. Počeo je visoko, pa se zatim brzo i sigurno spuštao sve niže. Iz ambasade u Ankari prešao je u Skoplje u Makedoniji, pa dalje u Kišinjev u Moldaviji, i na kraju se našao u Kartumu u Sudanu, gde je obavljao neku nejasnu dužnost za koju niko nije tačno znao u čemu se sastoji.

Sasvim u skladu s pravilima, oženio se donekle lepom ženom koja je posedovala akademsko obrazovanje i vladala umećem konverzacije. Međutim, nije računao na to da će se ona s vremenom vezati za njega... i pokušati da ga razume. Majls se nasmrtno prepao.

I tako su se razveli. Njegova bivša supruga je odmah pronašla nekog zubara iz predgrađa Broma i zatrudnela.

Diplomatska porodica je pokušala da ga savetuje u pogledu budućnosti. Majls nije mogao to da podnese. Promena karijere je predstavljala jedini izlaz, i pokušao je da se drži što je moguće dalje od Ministarstva inostranih poslova i diplomatije. Tako je dospao u policiju. Diplomate i policajci su suprotnosti, obrnuti polovi, na svaki mogući način.

Porodica je prestala da govori s njim. Razočaranje je bilo ogromno, baš kao i njegovo olakšanje.

Sada je Majls Ingmašon imao četrdeset pet godina i bio u relativno dobroj formi i mišićav zahvaljujući navici da radi sklekove i zgibove pre spavanja. Tamna kosa mu se prošarala sedim vlasima, lice i oči su mu odavali utisak neke stare filmske zvezde. Ali većinu crta u njegovom karakteru zasenjivalo je njegovo držanje, opterećeno nevidljivom tugom kakvu čak ni Frojd ne bi uspeo da shvati, a sam Ingmašon još manje.

Patio je od ozbiljne zavisnosti od striptizeta. Uz njih se osećao bolje i samo je u takvom okruženju zaista uspevao da se opusti. Njihova ženstvenost je isijavala toplotu – želeo je samo da gleda, barem na neko vreme – grudi, obline, sve one ženske stvari. Nije bio u pitanju seks, već pre neka izopačena manija za osećanjem sigurnosti kakvo nije uspeo da pronađe nigde drugde. A bog zna da je tražio svuda – svećom i fenjerom. U alkoholu, hašišu, hrani, vežbanju, igrama. Ali ništa mu nije pomagalo kao striptiz. Išao je u striptiz-klubove pet dana nedeljno, preko cele godine, po suncu i kiši.

I sada je sedeo tamo, za stolom u mračnom uglu, i piljio u mršavu ženu sa slikonskim grudima koja je plesala oko šipke uz jeftinu istočnoevropsku elektronsku muziku. Loše je to radila. Želeo je da joj kaže da ne mora da pleše, da može sve to da preskoči i samo stoji tu i pomalo se mrda...

Telefon u džepu sakoa mu je zazvonio.

„Da?“

Tomi Janson iz Kriminalističke uprave ga je pitao šta radi.

„Ručam“, odgovorio je Majls.

„*Hoćeš li da počneš da radiš za mene?*“

Devojka je napravila previše silovit i neuravnotežen okret oko uglancane šipke.

„Okej“, odvratio je Ingmašon i nastavio da prati predstavu.

Osećaj sramote prilikom napuštanja striptiz-kluba usred dana traje sedam sekundi. Za tih sedam sekundi je otvorio vrata, izašao, pustio vrata da se zatvore za njim i otišao odatle, osećajući poglede ljudi na sebi. *Perverznjak*.

Majls je trupkao po snegu koji je baš napadao tog prepodneva. Sada se prostirao na sve strane, nabacan u velike smetove na trotoaru kako bi pešaci mogli da popadaju i izginu i tako omoguću vozačima da neometano voze.

Hodajući tik uza zidove zgrada, izvadio je cigaretu iz džepa kaputa, uhvatio filter usnama i zapalio je preklopnim upaljačem. Uvukao je jednom i nastavio da hoda; dim kao da mu je bušio rupe u plućima pre nego što ga je ponovo ispustio. Zatim dva brza duboka dima jedan za drugim, da zadovolji želju i uživa u destruktivnosti.

Poslednjih godina se muvao po Odeljenju za finansijske prestupe. Tamo je istraživao nezanimljive slučajeve koji su

retko dovodili do nekog raspleta. Što mu je sasvim odgovaralo, jer je tako izbegavao da se previše uživljava.

Ali ga je Tomi Janson pozvao. Tomi je hteo da se vide, Tomi je hteo da pročaska. U onom baru u četvrti Klara u kom su visili svi panduri, održavalo se veče hitnih službi. Večeras će tu biti i radnici hitne pomoći i vatrogasci, cela ekipa hitnih službi. Svi su se oni okupljali tamo i napijali usred radne nedelje. Majls je bio tamo nekoliko puta, i nije mu se svidelo. Radnici hitne pomoći su delovali maloumno, vatrogasci su bili budale ili pederi – ili oboje. *Kolege*, kako su panduri određene vrste uporno nazivali jedni druge, bili su toliko daleko od Majlsovog ukusa da se osećao mučno u njihovom prisustvu. Ali je Tomi želeo da se vide tamo, i namerava da ponudi Majlsu novi posao. Sada je možda krajnje vreme. Majls je ipak osećao kao da pomalo umire sa svakim novim danom. I taj osećaj je nosio u sebi već veoma dugo.

Zadah znoja, prežvakani hitovi iz osamdesetih, bljutavo točeno pivo i sasvim prejako osvetljenje – tipično za veče hitnih službi. Majls je krčio sebi put kroz more ljudi.

Tomi je sedeo za stolom u dnu, među ostalim pandurskim glavešinama. Taj ćošak je bio namenjen isključivo njima. Ponekad bi neki neobavešteni novajlija dolutao i seo tu, a to bi se uvek završilo poniženjem. Svi u lokalu su želeli da pokažu kako znaju pravila. Na sve strane se brbljalo i vikalo.

Tomi je podigao desnu ruku kada je ugledao Majlsa. Ingmašon je seo i pokazao da mu donesu pivo. Malo su se natezali s neobaveznim ćaskanjem o raznim glupostima, što je potrajalo sasvim kratko, jer su se obojica veoma slabo snalazili u tome. Onda je Tomi prešao na stvar.